

**UCHWAŁA NR XXV/216/2021
RADY GMINY RACIĄŻEK
z dnia 27 maja 2021r.**

w sprawie przyjęcia sprawozdania z działalności Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Raciążku za 2020r.

Na podstawie art.18 ust.1 w zw. z art. 7 ust. 1 pkt 9 ustawy z dnia 08 marca 1990r. o samorządzie gminnym /Dz.U. z 2020r. poz. 713, 1378/

uchwala się,
co następuje:

§ 1. Przyjmuje się sprawozdanie z działalności Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Raciążku za 2020r., stanowiące załącznik do uchwały.

§ 2. Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia.

PRZEWODNICZĄCY
RADY GMINY
Mariusz Zakrzewski

Dot. do Uchwały Nr XXV/216/2021
Rady Gminy Raciążek
z dnia 27.05.2021r.

**Sprawozdanie
z działalności
Gminnego Ośrodka
Pomocy Społecznej
w Raciążku
za rok 2020**

Kadra Ośrodka Pomocy Społecznej w Raciążku w roku 2020 przedstawiała się następująco:

- kierownik – praca w wymiarze 1 etat
- pracownicy socjalni wykonujący pracę w terenie – praca w wymiarze 3 etaty
- główna księgowa – praca w wymiarze 1/2 etatu
- podinspektor ds. świadczeń rodzinnych – praca w wymiarze 1 etat
- podinspektor ds. funduszu alimentacyjnego – praca w wymiarze 1/2 etatu
- asystent rodziny – praca w wymiarze 1 etat
- podinspektor ds. świadczenia wychowawczego / 500 +/- praca w wymiarze 1/2 etatu
- opiekun – koordynator, pracownik Senior + - praca w wymiarze 3/4 etatu
- pracownik gospodarczy Senior + - praca w wymiarze 1/4 etatu

Pomoc społeczna – świadczenia pieniężne i niepieniężne.

Pomoc społeczna jest instytucją polityki społecznej państwa, mającą na celu umożliwienie osobom i rodzinom przezwyciężanie trudnych sytuacji życiowych, których nie są one w stanie pokonać, wykorzystując własne uprawnienia, zasoby i możliwości. Wspiera osoby i rodziny w wysiłkach zmierzających do zaspokojenia niezbędnych potrzeb i umożliwia im życie w warunkach odpowiadających godności człowieka.

Zadaniem pomocy społecznej jest podejmowanie działań zmierzających do życiowego usamodzielnienia osób i rodzin oraz ich integracji ze środowiskiem. Rodzaj, forma i rozmiar świadczenia powinny być odpowiednie do okoliczności uzasadniających udzielenie pomocy. Potrzeby osób i rodzin korzystających z pomocy powinny zostać uwzględnione, jeżeli odpowiadają celom i mieszczą się w możliwościach pomocy społecznej. Osoby i rodziny korzystające z pomocy społecznej są obowiązane do współdziałania w rozwiązywaniu ich trudnej sytuacji życiowej. Pomocy społecznej udziela się osobom i rodzinom w szczególności z powodu:

- 1) ubóstwa;
- 2) sieroctwa;
- 3) bezdomności;
- 4) bezrobocia;
- 5) niepełnosprawności;
- 6) długotrwałej lub ciężkiej choroby;
- 7) przemocy w rodzinie;
- 7a) potrzeby ochrony ofiar handlu ludźmi;
- 8) potrzeby ochrony macierzyństwa lub wielodzietności;
- 9) bezradności w sprawach opiekuńczo-wychowawczych i prowadzenia gospodarstwa domowego, zwłaszcza w rodzinach niepełnych lub wielodzietnych;
- 10) trudności w integracji cudzoziemców, którzy uzyskali w Rzeczypospolitej Polskiej status uchodźcy, ochronę uzupełniającą lub zezwolenie na pobyt czasowy udzielone

w związku z okolicznością, o której mowa w art. 159 ust. 1 pkt 1 lit. c lub d ustawy z dnia 12 grudnia 2013 r. o cudzoziemcach;

- 11) trudności w przystosowaniu do życia po zwolnieniu z zakładu karnego;
- 12) alkoholizmu lub narkomanii;
- 13) zdarzenia losowego i sytuacji kryzysowej;
- 14) klęski żywiołowej lub ekologicznej.

Prawo do świadczeń pieniężnych z pomocy społecznej przysługuje osobie samotnie gospodarującej, której dochód nie przekracza kwoty netto 701 zł. miesięcznie, natomiast osobie w rodzinie, w której dochód na osobę w rodzinie nie przekracza kwoty netto 528 zł. miesięcznie. W Gminie Raciążek, wg. stanu na dzień 31 grudnia 2020 r., korzystających rodzin ze świadczeń pomocy społecznej było 165 w tym 254 osoby. Objęci oni byli pomocą w formie zasiłków okresowych, zasiłków celowych, zasiłków stałych, specjalistycznych usług opiekuńczych, pomocą w formie posiłków w ramach programu rządowego – Posiłek w szkole i w domu, pomocą rzeczową w formie produktów żywnościowych w ramach Programu Operacyjnego Pomoc Żywnościowa 2014-2020 oraz pracą socjalną. W 2020 r pracownicy GOPS przyjęli 467 wniosków, sporządzono 561 wywiadów i wydano 520 decyzji administracyjnych oraz 118 rodzin objęto pomocą żywnościową otrzymywaną z Fundacji Bank Żywności w Toruniu.

Program rządowy „Posiłek w szkole i w domu”.

Z programu rządowego mogły skorzystać osoby/rodziny, których miesięczny dochód nie przekraczał 100% kryterium dochodowego tj. odpowiednio 701 zł. dla osoby samotnej lub 528 zł. na osobę w rodzinie. Program realizowany był zgodnie z porozumieniem Wojewody Kujawsko - Pomorskiego z Gminą Raciążek reprezentowaną przez Wójta Gminy na rok 2020. Na realizację Programu przeznaczono w gminie w 2020 roku ogółem 5 883,00 zł. z czego środki własne gminy wynosiły 2 353,20 zł. a dotacja z budżetu państwa 3 529,80 zł. Środki finansowe wydatkowano na posiłki dla 25 dzieci uczęszczających do przedszkoli i szkół podstawowych. Zakupiono 1 413 posiłków w formie pełnego obiadu.

Program Operacyjny Pomoc Żywnościowa współfinansowany z EFS.

Wspomnieć należy, że Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Raciążku w 2020 roku współpracował z Fundacją „Bank Żywności” w Toruniu i realizował „Podprogram 2018” w ramach Programu Operacyjnego Pomoc Żywnościowa współfinansowanego z Europejskiego Funduszu Pomocy Najbardziej Potrzebującym (FEAD). Pomoc otrzymało 246 osób. Ogółem było wydanych 14 702,77 kg na kwotę 67 271,47 zł. Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Raciążku zapewnił i opłacił transport żywności z magazynów Banku Żywności do Raciążka, zorganizował rozładunek, prowadził dokumentację rozdysponowania żywności, sporządzał sprawozdania dystrybucji oraz archiwizował dokumenty.

Zasiłki okresowe.

Zasiłek okresowy adresowany jest do osób i rodzin bez dochodów lub o dochodach niższych niż ustawowe kryterium oraz zasobach pieniężnych nie wystarczających na zaspokojenie niezbędnych potrzeb życiowych, zwłaszcza ze względu na długotrwałą chorobę, niepełnosprawność, bezrobocie, brak możliwości nabycia uprawnień do świadczeń z innych systemów zabezpieczenia społecznego. W roku 2020 GOPS przyznał decyzją zasiłek okresowy 90 rodzinom - 654 świadczeń. Ogólna kwota wydatkowana na zasiłki okresowe w 2020 roku wyniosła 253 262 zł./dotacja/

Zasiłki celowe.

Zasiłek celowy to świadczenie skierowane na zaspokojenie niezbędnej potrzeby życiowej, a w szczególności na pokrycie części lub całości kosztów zakupu żywności, leków i leczenia, opatu, odzieży, niezbędnych przedmiotów użytku domowego, koniecznych i niezbędnych drobnych remontów i napraw w mieszkaniu, a także pokrycie kosztów pogrzebu. W roku 2020 GOPS przyznał zasiłki celowe i zasiłki celowe specjalne 51 rodzinom w kwocie 31 360 zł./środki własne/ Sprawiono pogrzeby dla 5 osób z terenu gminy Raciążek na kwotę 21 489,75 zł. Zasiłki przeznaczone były wyłącznie na leki i leczenie oraz dofinansowanie zakupu opatu. W szczególnie trudnych i skomplikowanych sytuacjach rodzinnych przyznawane są zasiłki celowe specjalne, których w 2020 roku udzielono 21 rodzinom, były to osoby starsze i przewlekle chore, a kwoty zasiłków pokrywały częściowy zakup leków i opatu. Wypłacono 96 zasiłków celowych specjalnych w ogólnej kwocie 15 090 zł./środki własne/.

Opłata za pobyt w Domu Pomocy Społecznej.

Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Raciążku w roku 2020 ponosił opłaty za DPS dla 4 osób. Wysokość opłat wyniosła 109 705,00 zł. /środki własne/. Liczba świadczeń 35 – 1 świadczenie to 1 miesiąc.

Opłaty za pobyt w schroniskach dla bezdomnych.

W 2020 r. GOPS w Raciążku ponosił koszty opłat za pobyt 7 osób w schroniskach dla osób bezdomnych. Było to 84 świadczeń - 1 świadczenie to 1 miesiąc. Całkowita kwota przeznaczona na opłatę schronisk w 2020 r. to 108 006 zł. /środki własne/

Zasiłki stałe.

Zasiłek stały przysługuje pełnoletniej osobie samotnie gospodarującej, całkowicie niezdolnej do pracy z powodu wieku lub niepełnosprawności, jeżeli jej dochód jest niższy od kryterium dochodowego osoby samotnie gospodarującej (tj. 701 zł.) lub pełnoletniej osobie pozostającej w rodzinie, całkowicie niezdolnej do pracy z powodu wieku lub niepełnosprawności, jeżeli jej dochód, jak również dochód

na osobę w rodzinie są niższe od kryterium dochodowego na osobę w rodzinie (tj. 528 zł. na osobę). Wysokość zasiłku stałego w przypadku osoby samotnie gospodarującej to różnica między kryterium dochodowym osoby samotnie gospodarującej a dochodem tej osoby, jednak nie więcej niż 645 zł miesięcznie. W przypadku osoby w rodzinie to różnica między kryterium dochodowym w rodzinie a dochodem na osobę w rodzinie nie więcej niż 528 zł. miesięcznie. Zasiłek stały nie może być niższy niż 30 zł miesięcznie.

W roku 2020 GOPS wypłacił zasiłki stałe 54 osobom na ogólną kwotę 393 149 zł. /dotacja/ - 633 świadczenia.

Składki na ubezpieczenie zdrowotne.

W roku 2020 GOPS opłacał składki na ubezpieczenie zdrowotne za 54 osób pobierających zasiłki stałe. Wydatkowano kwotę 35 499 ,68 zł./dotacja/ – 620 świadczeń.

Specjalistyczne usługi opiekuńcze dla osób z zaburzeniami psychicznymi.

W roku 2020 Ośrodek Pomocy Społecznej prowadził specjalistyczne usługi opiekuńcze dla dzieci z zaburzeniami psychicznymi. Usługi świadczone były od miesiąca stycznia 2020 r. do grudnia 2020 r. Zakres usług obejmował: -uczenie i rozwijanie umiejętności niezbędnych do samodzielnego życia, kształtowanie umiejętności zaspokajania podstawowych potrzeb życiowych i umiejętności społecznego funkcjonowania, motywowanie do aktywności, leczenia i rehabilitacji, prowadzenie treningów umiejętności samoobsługi i umiejętności społecznych - rehabilitację fizyczną i usprawnianie zaburzonych funkcji organizmu zgodnie z zaleceniami lekarskimi lub specjalisty z zakresu rehabilitacji ruchowej lub fizjoterapii - współpraca ze specjalistami w zakresie wspierania psychologiczno-pedagogicznego i edukacyjno-terapeutycznego zmiernającego do wielostronnej aktywizacji osoby korzystającej ze specjalistycznych usług. Specjalistyczne usługi opiekuńcze dla osób z zaburzeniami psychicznymi w 2020 r. były świadczone przez specjalistów: rehabilitanta, logopedę, pedagoga rewalidacyjnego, psychologa, instruktora hipoterapii, neurologopedę i terapeutę terapii behawioralnej. Z usług skorzystało 6 dzieci. Koszt usług wyniósł 139 220 zł./dotacja/ – 1 467 świadczeń – 1 świadczenie to 1 godzina.

Praca socjalna.

W roku 2020 pracownicy socjalni świadczyli pomoc w formie pracy socjalnej wobec 181 rodzin – 298 osób w rodzinach. Pomoc w formie pracy socjalnej nie zależy od dochodu osoby lub rodziny. Praca socjalna jest to działalność, która promuje społeczne zmiany, rozwiązywanie problemów we wzajemnych ludzkich relacjach oraz wzmocnienie i wyzwolenie ludzi dla osiągnięcia przez nich dobrostanu. Korzystając z teorii ludzkich zachowań i systemów społecznych, praca socjalna ingeruje dokładnie tam, gdzie dochodzi do wzajemnego oddziaływania ludzi z ich środowiskiem. Zasady praw człowieka i społecznej sprawiedliwości są

fundamentalne dla pracy socjalnej. Praca socjalna w jej różnych formach, kieruje wielostronną, złożoną wymianą między ludźmi a ich środowiskami. Jej misją jest uzdalnianie wszystkich ludzi do rozwoju w pełni ich możliwości, ubogacanie ich życia i zapobieganie dysfunkcjom. Profesjonalna praca socjalna skupia się na rozwiązywaniu problemu i zmianie. Dlatego też pracownicy socjalni działają na rzecz zmiany w społeczności oraz w życiu indywidualnych osób, rodzin i wspólnot, którym służą. Praca socjalna to teoria i praktyka powiązane ze sobą systemem wartości. Praca socjalna jest skierowana wobec barier, krzywd i niesprawiedliwości, które istnieją w społeczeństwie. Odpowiada zarówno na nagłe sytuacje kryzysowe, jak i na codzienne osobiste i społeczne problemy.

Efekty jakie przyniosła odpowiednia praca nad rozwiązywaniem podstawowych problemów socjalnych rodziny to:

- zbudowanie kontaktu pomagającego z członkami rodziny opartego na zaufaniu i wiarygodności,
- dobre poznanie i zrozumienie rodziny przez pomagającego,
- przekonanie członków rodziny o użyteczności pomocy,
- wzrost poczucia bezpieczeństwa rodziny poprzez rozwiązanie najbardziej palących spraw,
- wzrost poczucia sprawczości członków rodziny poprzez udział w rozwiązywaniu swoich spraw,
- wzrost poczucia wartości członków rodziny,
- nauka godzenia się z sytuacją popełniania błędów,
- nauka uczenia się na błędach,
- wzmocnienie wytrwałości w pracy przez członków rodziny,
- wzmocnienie odpowiedzialności za swoje życie osób i rodzin,
- odbudowa poczucia współodpowiedzialności za sytuację bytową rodziny,
- odblokowanie uwagi na inne sprawy poza bieżącymi problemami socjalnymi,
- odbudowanie motywacji i podjęcie przez rodzinę aktywności do uzyskania trwałej zmiany.

Praca socjalna może być i jest doskonałym pretekstem do przywrócenia rodzinie wiary w możliwość pozytywnej zmiany. Jest okazją do przywrócenia członkom rodziny marginalizowanej wiary we własne siły. Dla pomagającego jest okazją do zrozumienia problemów rodziny i zbudowania z nią dobrego opartego na zaufaniu kontaktu. W pracy socjalnej pomagający może udowodnić swoją użyteczność dla rodziny. To wszystko motywuje rodzinę do podjęcia trudu nad rozwiązaniem przyczyn bieżących problemów. Przyczyn, które tkwią w nierozwiązanych problemach psychologicznych i społecznych.

Realizacja zadań z zakresu świadczeń rodzinnych

Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Raciążku na mocy upoważnienia Wójta Gminy Raciążek realizuje zadania wynikające z ustawy z dnia 28 listopada 2003r o świadczeniach rodzinnych (Dz. U. z 2020 r, poz. 111 ze zm.), która określa warunki nabywania prawa do świadczeń rodzinnych oraz zasady ustalania, przyznawania i wypłacania tych świadczeń. Przyznanie świadczeń rodzinnych następuje na wniosek osoby zainteresowanej poprzez wydanie decyzji administracyjnej. Zgodnie z ustawą o świadczeniach rodzinnych oraz w ramach realizacji ustawy o powszechnym ubezpieczeniu społecznym i zdrowotnym GOPS kontynuuje opłatę składek na ubezpieczenie społeczne i zdrowotne osobom, które mają ustalone prawo do świadczeń opiekuńczych. Świadczenia te zgodnie z ustawą z dnia 28 listopada 2003 roku o świadczeniach rodzinnych obejmują:

1. Zasiłki rodzinne oraz dodatki do zasiłków rodzinnych z tytułu:

- a) urodzenia dziecka ;
- b) opieki nad dzieckiem w okresie korzystania z urlopu wychowawczego;
- c) samotnego wychowywania dziecka;
- d) wychowywania dziecka w rodzinie wielodzietnej;
- e) kształcenia i rehabilitacji dziecka niepełnosprawnego;
- f) rozpoczęcia roku szkolnego;
- g) podjęcia przez dziecko nauki w szkole poza miejscem zamieszkania.

2. Jednorazowa zapomoga z tyt. urodzenia się dziecka

3. Świadczenia opiekuńcze, w tym:

- a) świadczenie pielęgnacyjne
- b) specjalny zasiłek opiekuńczy
- c) zasiłek pielęgnacyjny
- d) zasiłek dla opiekuna

4. Świadczenie rodzicielskie

Wydatki na świadczenia rodzinne w 2020 roku w Gminie Raciążek

Lp.	Świadczenie	Liczba świadczeń	Kwota wypłaconych świadczeń w złotych
1.	Zasiłki rodzinne i dodatki do zasiłków rodzinnych	3143	351 808,27
2.	Jednorazowa zapomoga z tytułu urodzenia się dziecka	15	15 000,00
3.	Świadczenia opiekuńcze	786	559 066,22
4.	Świadczenie rodzicielskie	33	28 129,70
5.	Składki na ubezpieczenie emerytalno –rentowe	192	77 649,29
6.	Składki na ubezpieczenie zdrowotne	67	9 868,32

Źródło: opracowanie własne

Realizacja zadań z zakresu świadczeń z funduszu alimentacyjnego

Obok realizacji zadań z zakresu świadczeń rodzinnych Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Raciążku realizuje również wypłatę świadczeń z funduszu alimentacyjnego. Do świadczenia z funduszu alimentacyjnego ma prawo osoba uprawniona do alimentów od rodzica na podstawie tytułu wykonawczego pochodzącego lub zatwierdzonego przez sąd, jeżeli egzekucja okazała się bezskuteczna. W związku z powyższym osobom mającym zasądzone alimenty, których egzekucja jest całkowicie bezskuteczna, wypłacane jest świadczenie z funduszu alimentacyjnego.

Wydatki na świadczenia z funduszu alimentacyjnego w 2020 roku w Gminie Raciążek

Lp.	Świadczenie	Liczba świadczeń	Kwota wypłaconych świadczeń
1.	Świadczenia z funduszu alimentacyjnego	99	27 750,00

Kwoty zwrócone przez dłużników alimentacyjnych wynosily: 39 682,70 zł z tytułu wypłaconych świadczeń z funduszu alimentacyjnego (z tego: przekazane do budżetu państwa: **35 104,20 zł** oraz przekazane na dochody własne gminy wierzyiciela (gmina Raciążek) **4 578,50 zł**.

Realizacja zadań z zakresu świadczeń wychowawczych

Z dniem 1 kwietnia 2016 r. weszła w życie ustawa o pomocy państwa w wychowywaniu dzieci. Celem świadczenia wychowawczego jest częściowe pokrycie wydatków związanych z wychowywaniem dziecka, w tym z opieką nad nim i zaspokojeniem jego potrzeb życiowych.

- świadczenie wychowawcze przysługuje matce, ojcu, opiekunowi faktycznemu dziecka albo opiekunowi prawnemu dziecka;
- świadczenie wychowawcze przysługuje w/w osobom, do dnia ukończenia przez dziecko 18. roku życia.

Wydatki na świadczenia wychowawcze w 2020 roku w Gminie Raciążek

Lp.	Świadczenie	Liczba świadczeń	Kwota wypłaconych świadczeń
1.	Świadczenia wychowawcze	5983	2 979 946,00

Źródło: opracowanie własne

Realizacja zadań z zakresu Karty Dużej Rodziny

Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Raciążku realizuje także program „Karta Dużej Rodziny”. Karta Dużej Rodziny to system zniżek i dodatkowych uprawnień dla rodzin 3+ zarówno w instytucjach publicznych, jak i w firmach prywatnych. Jej posiadacze mają możliwość tańszego korzystania z oferty instytucji kultury, ośrodków rekreacyjnych czy księgarni na terenie całego kraju. Posiadanie Karty ułatwia więc dużym rodzinom dostęp do rekreacji oraz obniża koszty codziennego życia.

Karta jest przyznawana bezpłatnie. Koszt realizacji ustawy przez gminy związany z przyznaniem Karty jest finansowany ze środków budżetu państwa. W 2020 roku w gminie Raciążek wydano 16 kart dla 7 rodzin. Faktyczne przysługujące koszty realizacji ustawy z dnia 5 grudnia 2014 roku o Karcie Dużej Rodziny w gminie Raciążek to 33,68 zł za 2020 rok.

Rekomendacje na rok 2021

Rok 2021 jest kontynuacją realizacji dotychczas podejmowanych działań, a także inicjowane są nowe sposoby rozwiązywania problemów społecznych. Ich założeniem jest rozwój pomocy społecznej w pożądanym kierunku i realizacja długofalowych celów pomocy społecznej, do których zaliczyć należy przede wszystkim trafną diagnozę sytuacji rodziny, skuteczną i efektywną pomoc oraz trwalsze usamodzielnienie osób korzystających z pomocy.

Działania Ośrodka Pomocy Społecznej w Raciążku są realizowane w oparciu o ustalony budżet uwzględniający wszystkie potrzeby, które są systematycznie analizowane. aby dokonywać wydatków w sposób racjonalny i przemyślany.

Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej
ul. Rynkowa 6A
87-721 RACIĄŻEK
tel. /054/ 283 1825
NIP 891-149-30-46

Kierownik
Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej
w Raciążku
Małgorzata Lewandowska